

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu

Maria Ejchart

Warszawa, 22 grudnia 2025 roku

Znak sprawy: BK-VII.0520.507.2025

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr **13858** Pana Posła Przemysława Wiplera w sprawie zatrudnienia, kosztów i efektywności realizacji zadań ministra sprawiedliwości w zakresie kuratorskiej służby sądowej, komorników, ośrodków wychowawczych, dozoru elektronicznego oraz współpracy międzynarodowej w latach 2019-2024.

Ad 1

Zadania związane z analizowaniem rozmieszczenia i obciążenia pracą kuratorów zawodowych w poszczególnych okręgach sądowych oraz opracowaniem rozwiązań służących racjonalnej etatyzacji i organizacji pracy kuratorskiej służby sądowej realizuje Wydział Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji. Wydział ten do 26 listopada 2020 r. był wewnętrzną komórką organizacyjną w Departamencie Nadzoru Administracyjnego, natomiast od 27 listopada 2020 r. jest w strukturze Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji, do którego został przeniesiony na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2020 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie

ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2020 r. poz. 243).

Od 5 kwietnia 2023 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 27), działania Ministra Sprawiedliwości dotyczące opracowania rozwiązań służących racjonalnej etatyzacji i organizacji pracy kuratorskiej służby sądowej podejmowane są na podstawie art. 42a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1095 ze zm.), zwanej dalej „u.k.s.”. Zgodnie z tym przepisem Minister Sprawiedliwości, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr kuratorskiej służby sądowej oraz potrzeby wynikające z obciążenia jej pracą w poszczególnych sądach, przydziela nowe stanowiska kuratorskie poszczególnym sądom rejonowym w ramach posiadanych środków finansowych (art. 42a ust. 1 u.k.s.). W wypadku zwolnienia stanowiska kuratora zawodowego prezes sądu okręgowego, w którego okręgu stanowisko zostało zwolnione, w terminie 7 dni od dnia zwolnienia stanowiska zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości, na podstawie kryteriów, o których mowa w ust. 1, przydziela stanowisko sądowi rejonowemu, w którym stanowisko kuratora zawodowego zostało zwolnione, albo innemu sądowi rejonowemu (art. 42a ust. 2 u.k.s.). Natomiast od lutego 2019 r. do wejścia w życie ww. nowelizacji u.k.s. rozwiązaniem umożliwiającym racjonalne zarządzanie etatyzacją w grupie kuratorów zawodowych były rekomendacje Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lutego 2019 r. o znaku DNA-VI.5050.3.2019.

W latach 2019–2024 analizą rozmieszczenia i obciążenia pracą kuratorów zawodowych w poszczególnych okręgach sądowych oraz opracowywaniem rozwiązań służących racjonalnej etatyzacji i organizacji pracy kuratorskiej służby sądowej zajmowały się 2-3 osoby. Jednocześnie należy podkreślić, że te osoby wykonywały także inne zadania pozostające we właściwości Wydziału Kurateli. Obecnie realizacją tego zadania zajmuje się jedna osoba.

Koszty związane z realizacją przedmiotowego zadania mieszczą się w ogólnych kosztach funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości i nie są rozliczane jednostkowo.

Rozwiązania służące racjonalnej etatyzacji opierają się na każdorazowej analizie obciążeń pracą kuratorów zawodowych w sądzie rejonowym, w którym zostało zwolnione stanowisko kuratorskie i porównaniu ich do średnich obciążeń kuratorów zawodowych wyliczonych dla całego kraju. W przypadkach znacząco niższych obciążeń pracą kuratorów w tym sądzie, w którym zwolniło się stanowisko, od średniego obciążenia pracą dla całego kraju, Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji rekomenduje Ministrowi Sprawiedliwości przydzielenie tego stanowiska sądowi, w którym współczynnik obciążenia pracą kuratorów jest znacząco wyższy od średniego obciążenia pracą w kraju. Minister Sprawiedliwości w swoich decyzjach dąży przede wszystkim do wyrównania obciążeń pracą kuratorów między poszczególnymi okręgami sądowymi, natomiast dbałość o równomierne obciążenie pracą kuratorów w ramach poszczególnych zespołów kuratorskiej służby sądowej oraz między poszczególnymi zespołami tej służby w okręgu jest ustawowym zdaniem kuratora okręgowego (art. 37 ust. 1a u.k.s.), a decyzje kadrowe w tym przedmiocie podejmuje prezes sądu okręgowego (art. 34 ust. 3 u.k.s.). Ponadto prezes sądu okręgowego i kurator okręgowy odpowiadają za funkcjonowanie kuratorskiej służby sądowej w okręgu (art. 37 ust. 1 u.k.s.), a więc także za organizację pracy tej służby. Zatem Minister Sprawiedliwości nie posiada ustawowych kompetencji do prowadzenia polityki kadrowej i organizacji pracy kuratorskiej służby sądowej w danym okręgu sądowym.

Należy jednocześnie podkreślić, że działania Ministra Sprawiedliwości obejmujące opracowanie rozwiązań służących racjonalnej etatyzacji i organizacji pracy kuratorskiej służby sądowej przynoszą pożądane efekty, bowiem w 2019 r. różnice w obciążeniach zdaniami realizowanymi przez kuratorów zawodowych sięgały ok. 180% pomiędzy okręgami o najniższym i najwyższym wskaźniku obciążenia pracą. Obecnie według danych za I półrocze 2025 r. różnica ta wynosi ok. 65%.

Ad 2

Zadania związane z badaniem zgodności z prawem uchwał organów samorządu komorniczego realizowane są przez Wydział do spraw Komorników Sądowych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

W 2019 r. zarejestrowano 158 spraw dotyczących badania zgodności z prawem uchwał organów samorządu komorniczego, w 2020 r. zarejestrowano 151 takich spraw, w 2021 r. zarejestrowano 210 takich spraw, w 2022 r. zarejestrowano 201 takich spraw, w 2023 r. zarejestrowano 223 takie sprawy, a w 2024 r. – 205 spraw. Warto wskazać, że każda zarejestrowana sprawa zasadniczo zawierała protokół posiedzenia organu samorządu komorniczego wraz z odpisami od kilku do nawet kilkudziesięciu uchwał.

W latach 2019-2024 za realizację m. in. wymienionego uprawnienia Ministra Sprawiedliwości odpowiedzialnych było:

- 1) 9 referentów w 2019 r.,
- 2) 9 referentów w 2020 r.,
- 3) 10 referentów w 2021 r.,
- 4) 10 referentów w 2022 r.,
- 5) 5 referentów w 2023 r.,
- 6) 5 referentów w 2024 r.

Ad 3

W latach 2019-2024 zadania dotyczące wydawania czasopisma „Probacja” były powierzane różnym komórkom organizacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości. W 2019 r. obsługa tego kwartalnika należała do Departamentu Nadzoru Administracyjnego (Wydziału Kurateli), zgodnie z § 1 ust. 1 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2018 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2018 r. poz. 334). Z dniem 27 listopada 2020 r. Wydział Kurateli został przeniesiony do Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji w związku z zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia

25 listopada 2020 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2020 r. poz. 243). Do zadań Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji należało wydawanie kwartalnika „Probacja”, zaś zgodnie z Wewnętrznym regulaminem organizacyjnym Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji do Wydziału Kurateli należało organizowanie i koordynowanie działań związanych z wydawaniem kwartalnika Probacja. Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 lutego 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2021 r. poz. 16) wydawanie kwartalnika „Probacja” zostało przekazane do Departamentu Nadzoru Administracyjnego (§ 1 pkt 5 lit. b zarządzenia zmieniającego).

Od dnia 24 kwietnia 2021 r.¹ do dnia 28 marca 2024 r. wszystkie zadania obsługi merytorycznej, administracyjnej i biurowej kwartalnika „Probacja” należały do Departamentu Prawa Europejskiego. W dniu 29 marca 2024 r. weszło w życie zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie czasopisma naukowego „Probacja” (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2024 r. poz. 109), które w § 8 stanowi, że jednostką organizacyjną Ministerstwa odpowiedzialną za wydawanie Czasopisma w zakresie: 1) merytorycznym jest Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji; 2) administracyjnym i technicznym jest Biuro Komunikacji i Promocji (ust. 1). Finansowanie działalności Czasopisma pochodzi ze środków finansowych Biura Komunikacji i Promocji (ust. 2). Natomiast zgodnie z zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2024 r. poz. 190 ze zm.) obsługa merytoryczna kwartalnika „Probacja” należy do Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji (§ 25 ust. 1 pkt 23), a obsługa administracyjna i techniczna czasopisma – do Biura Komunikacji (§ 33 ust. 1 pkt 5).

Obsługą techniczną kwartalnika „Probacja” w Departamencie Prawa Europejskiego zajmowały się trzy osoby.

---

¹ Wejście w życie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 2021 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 121).

Od 29 marca 2024 r., tj. dnia wejścia w życie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie czasopisma naukowego „Probacja”, obsługę merytoryczną kwartalnika „Probacja” zapewnia jedna osoba z Wydziału Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Nie sposób wycenić jednostkowo kosztów tych czynności, gdyż zadanie to jest jednym z licznych innych zadań departamentu. Ponadto pytanie o koszty realizacji obsługi merytorycznej kwartalnika „Probacja” zostało sformułowane w sposób ogólny, niekonkretny i nie można na nie rzetelnie odpowiedzieć w odniesieniu do kosztów wydawania całego czasopisma.

Ad 4

Zadania związane z opracowywaniem rozwiązań dotyczących organizacji i funkcjonowania okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich realizowane są w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji przez pracowników Wydziału do spraw Nadzoru nad Zakładami dla Nieletnich. W wydziale tym zatrudnionych jest pięciu wizytatorów, a wsparcie merytoryczne zapewnia Zespół Specjalistów ds. kierowania do okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, w skład, którego wchodzi: pedagog i psycholog.

W odniesieniu do kosztów realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru nad okręgowymi ośrodkami wychowawczymi, zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich (dalej: zakłady dla nieletnich) należy wskazać, że Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji nie jest właściwą jednostką organizacyjną do udzielenia odpowiedzi w tym zakresie. Stanowisko to jest obowiązujące również w odniesieniu do kolejnych pytań dotyczących kosztów działalności związanej z nadzorem nad zakładami dla nieletnich oraz prowadzonymi postępowaniami, w tym postępowań awansowych nauczycieli zatrudnionych w tych placówkach.

W latach 2019–2024 opracowano i wdrożono szereg rozwiązań dotyczących funkcjonowania zakładów dla nieletnich. W 2022 r. przygotowano założenia do reorganizacji zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 poz. 978), zwanej dalej „ustawą o nieletnich”, oraz wynikającym z niej przekształcaniem części placówek w okręgowe ośrodki wychowawcze.

W 2024 r. zainicjowano proces opracowania standardów ochrony małoletnich, które zostały wdrożone we wszystkich placówkach resocjalizacyjnych dla nieletnich prowadzonych przez Ministra Sprawiedliwości do dnia 15 sierpnia 2024 r. Ponadto corocznie wydawane są wytyczne dotyczące organizacji roku szkolnego w zakładach dla nieletnich. W 2024 r. opracowano również wytyczne dotyczące stawek żywieniowych oraz zasad korzystania z wyżywienia przez pracowników.

W 2024 r. Ministerstwo Sprawiedliwości zleciło Instytutowi Wymiaru Sprawiedliwości pogłębioną analizę praktyk orzekania o środku wychowawczym w postaci umieszczenia nieletniego m.in. w okręgowym ośrodku wychowawczym. Raport został przygotowany i opublikowany na przełomie października i listopada 2025 r.

W 2025 r., w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 finansowanego przez Ministra Zdrowia, opracowano dla zakładów dla nieletnich „Standardy postępowania dla pracowników okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych oraz schronisk dla nieletnich dotyczące kontaktu z osobami w kryzysie samobójczym, po próbie samobójczej oraz w żałobie po śmierci samobójczej”. Następnie przeprowadzono cykl szkoleń pt. „Rola pracowników okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich w zapobieganiu zachowaniom samobójczym”, w których uczestniczyli pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni.

Ad 5

Zadania związane z prowadzeniem postępowań odwoławczych od decyzji prezesów sądów okręgowych w sprawach dotyczących zawodowych kuratorów sądowych realizowane są w Wydziale Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Dane dotyczące prowadzonych postępowań odwoławczych od decyzji prezesów sądów okręgowych w sprawach dotyczących zawodowych kuratorów sądowych (liczba pracowników, liczba spraw) są następujące:

- 1) 2019 r. – 1 referent, 9 spraw;
- 2) 2020 r. – 3 referentów, 7 spraw;
- 3) 2021 r. – 3 referentów, 5 spraw;
- 4) 2022 r. – 2 referentów, 8 spraw;
- 5) 2023 r. – 1 referent, 5 spraw;
- 6) 2024 r. – 2 referentów, 9 spraw;
- 7) 2025 r. – 2 referentów, 5 spraw.

Prowadzenie postępowań odwoławczych od decyzji prezesów sądów okręgowych w sprawach dotyczących zawodowych kuratorów sądowych odbywa się w ramach bieżącej działalności Ministerstwa Sprawiedliwości. Przydział tych spraw poszczególnym referentom nie ma charakteru stałego i zasadniczo zależy od ich aktualnego obciążenia pracą.

Koszty związane z prowadzeniem postępowań odwoławczych od decyzji prezesów sądów okręgowych w sprawach dotyczących zawodowych kuratorów sądowych mieszczą się w ogólnych kosztach funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości i nie są rozliczane jednostkowo.

Ad 6

Zadania związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru administracyjnego i organizacyjnego nad kuratorską służbą sądową oraz zwierzchniego

nadzoru nad ośrodkami kuratorskimi realizowane są w Wydziale Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Zadania związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru administracyjnego i organizacyjnego nad kuratorską służbą sądową wykonuje obecnie 10 osób (w tym Naczelnik i dziewięcioro referentów), będących kuratorami delegowanymi do Ministerstwa Sprawiedliwości. Jedną spośród tych osób zajmuje się dodatkowo realizacją zadań wynikających ze sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości zwierzchniego nadzoru nad ośrodkami kuratorskimi.

Liczba osób, które realizowały zadania związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru administracyjnego i organizacyjnego nad kuratorską służbą sądową w latach 2019-2024, uwzględniając w tym Naczelnika Wydziału, kształtowała się następująco:

- 1) 2019 r. – 7 osób (początek roku), 8 osób (od lutego), 10 osób (od marca), 9 osób (od kwietnia), 10 osób (od czerwca), 9 osób (od sierpnia);
- 2) 2020 r. – 9 osób (początek roku), 8 osób (od lipca), 9 osób (od października), 10 osób (od grudnia);
- 3) 2021 r. – 10 osób (początek roku), 12 osób (od września);
- 4) 2022 r. – 11 osób (początek roku), 12 osób (od marca), 10 osób (od lipca);
- 5) 2023 r. – 10 osób (początek roku), 9 osób (od września), 10 osób (od października);
- 6) 2024 r. – 10 osób (początek roku), 9 osób (od lipca), 8 osób (od listopada).

W latach 2019-2024, zadania związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości zwierzchniego nadzoru nad ośrodkami kuratorskimi były realizowane przez jedną osobę. Zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością kuratorów sądowych, sprawowany przez Ministra Sprawiedliwości, obejmuje analizę i ocenę prawidłowości oraz skuteczności wykonywania przez prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych wewnętrznego nadzoru administracyjnego (art. 35b ust. 1 u.k.s.). Do wykonywania tego nadzoru wykorzystywane są narzędzia określone w u.k.s. oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra

Sprawiedliwości z dnia 8 lutego 2023 r. w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością kuratorów sądowych (Dz. U. poz. 421). Główne narzędzia to:

- 1) ustalanie ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego sprawowanego przez prezesów sądów apelacyjnych (art. 35b ust. 2 pkt 1 u.k.s.) – Minister Sprawiedliwości wskazuje co rok zagadnienia lustracyjne, które powinny być uwzględnione przez prezesów sądów apelacyjnych przy sprawowaniu nadzoru wewnętrznego;
- 2) kontrolowanie wykonywania obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych (art. 35b ust. 2 pkt 2 u.k.s.) – kluczowym elementem tej kontroli jest analiza sprawozdań z realizacji rocznego planu nadzorczego, które prezesi sądów mają obowiązek przysyłać Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż do końca kwietnia każdego roku (§ 18 rozporządzenia);
- 3) analizowanie informacji statystycznych dotyczących działalności kuratorów sądowych (art. 35b ust. 2 pkt 3 u.k.s.) – umożliwia to identyfikację trendów, problemów i obszarów wymagających interwencji;
- 4) organizowanie narad nadzorczych dla kuratorów okręgowych (art. 35b ust. 2 pkt 4 u.k.s.) – narady z udziałem kuratorów okręgowych mają na celu omówienie wyników nadzoru, problemów systemowych oraz przekazania zaleceń. Narada jest też swoistym forum dialogu i wymiany doświadczeń. Kuratorzy okręgowi jako osoby – obok prezesów sądów okręgowych – najlepiej zorientowane w problemach organizacyjnych i kadrowych kuratorskiej służby sądowej w swoich okręgach, czynnie uczestniczą w dyskusji. Ich rola polega też na diagnozowaniu problemów systemowych i proponowaniu rozwiązań Ministrowi Sprawiedliwości;
- 5) wydawanie zarządzeń nadzorczych (art. 35b ust. 2 pkt 5 u.k.s.) – Minister Sprawiedliwości może wydawać zarządzenia, które mają na celu skorygowanie nieprawidłowości lub ujednoczenie praktyk w kuratorskiej służbie sądowej;
- 6) zarządzenie lustracji (art. 35b ust. 3 i 4 u.k.s.) – w wypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności kuratorów sądowych w danym okręgu lub niewykonania jego zarządzeń, Minister Sprawiedliwości może zarządzić przeprowadzenie lustracji działalności nadzorczej prezesa sądu okręgowego lub działalności kuratora

okręgowego lub zespołu kuratorskiej służby sądowej. Minister wyznacza wówczas prezesowi sądu apelacyjnego zakres i termin przeprowadzenia tej lustracji.

Zgodnie z art. 172 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.), zwanej dalej „u.w.r.n”, zwierzchni nadzór nad działalnością ośrodków kuratorskich sprawuje Minister Sprawiedliwości przez sędziów i kuratorów sądowych delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości. W myśl art. 172 ust. 3 u.w.r.n. osoby wyznaczone do sprawowania nadzoru nad ośrodkiem kuratorskim mają prawo: 1) wstępu w każdym czasie na teren nadzorowanego ośrodka; 2) przeglądania dokumentów; 3) żądania wyjaśnień od osób realizujących zadania w ośrodku. Stosowanie zaś do art. 172 ust. 4 u.w.r.n. nadzór sprawuje się w szczególności przez: 1) przeprowadzanie wizytacji obejmujących całokształt działalności ośrodka; w przypadku nadzoru prezesa sądu okręgowego wizytacje przeprowadza się co najmniej raz w roku; 2) przeprowadzanie lustracji wybranych zakresów działalności ośrodka; 3) wydawanie zaleceń powizytacyjnych lub polustracyjnych oraz kontrolowanie prawidłowości i terminowości ich realizacji; 4) podejmowanie w miarę potrzeby innych czynności i decyzji zmierzających do usunięcia uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu. Tryb sprawowania nadzoru nad ośrodkami kuratorskimi oraz sposób dokumentowania tego nadzoru określony jest w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ośrodków kuratorskich (Dz. U. poz. 2449), zwanym dalej „rozporządzeniem o ośrodkach”.

Do wykonywania zwierzchniego nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad ośrodkami kuratorskimi wykorzystywane są w szczególności następujące narzędzia:

- 1) analiza sprawozdań z wizytacji i lustracji ośrodków kuratorskich przeprowadzonych przez kuratora okręgowego, a w przypadku stwierdzenia uchybień – zwracanie się do prezesa sądu okręgowego z żądaniem uzupełnienia sprawozdania we wskazanym przez siebie zakresie i terminie lub podejmowanie innych czynności zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień (§ 14 ust. 6 rozporządzenia o ośrodkach);

- 2) aktualizowanie Obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych (M. P. z 2024 r. poz. 1040) w zakresie wykazu ośrodków kuratorskich;
- 3) aktualizacja strony internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie wykazu ośrodków kuratorskich oraz informacji o ogłaszanych w sądach okręgowych i rejonowych konkursów na realizację zadań z zakresu zdrowia psychicznego w ośrodkach kuratorskich;
- 4) realizacja Planu Działań Ministra Sprawiedliwości – Cel: Usprawnienie systemu wykonywania kar oraz środków wychowawczych i środka poprawczego orzeczonego przez sądy: zgodnie z właściwością Wydziału Kurateli: zadania związane z realizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości projektem „Zmniejszenie zjawiska przestępczości nieletnich” w ramach Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego SRKL 2020 – 2030;
- 5) analiza sprawozdań z realizacji w ośrodkach kuratorskich zadań z zakresu zdrowia publicznego wynikających z Narodowego Programu Zdrowia (art. 12 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 ze zm.);
- 6) sporządzenie i złożenie do Ministerstwa Zdrowia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego we wszystkich ośrodkach kuratorskich w Polsce (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego (Dz. U. poz. 2216));
- 7) prowadzenie szkoleń z zakresu nadzoru i funkcjonowania ośrodków kuratorskich w Polsce.

Koszty związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru administracyjnego i organizacyjnego nad kuratorską służbą sądową oraz zwierzchniego nadzoru nad ośrodkami kuratorskimi mieszczą się w ogólnych kosztach funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości i nie są rozliczane jednostkowo.

Ad 7

Zadania związane z prowadzeniem spraw z zakresu nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad działalnością komorników sądowych w sprawach egzekucyjnych realizowane są w Wydziale Egzekucji Sądowej w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Wyżej wskazane kategorie spraw w latach 2019-2024 prowadzone były przez sędziów i referendarzy sądowych delegowanych do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości (w większości sędziowie plus, w zależności od okresu, 1 lub 2 referendarzy sądowych).

Liczebność osób prowadzących wymienione sprawy w poszczególnych latach, uwzględniając w tym naczelnika Wydziału, kształtowała się następująco:

- 2019 r. – 9 osób;
- 2020 r. – 9 osób (początek roku), 8 osób (od marca), 7 osób (od czerwca), 6 osób (od września);
- 2021 r. – 6 osób (początek roku), 7 osób (od marca), 6 osób (od lipca);
- 2022 r. – 6 osób (początek roku), 5 osób (od sierpnia), 4 osoby (od września);
- 2023 r. – 4 osoby (początek roku), 5 osób (od maja), 6 osób (od września);
- 2024 r. – 6 osób.

Jak już wspomniano, nie sposób wycenić jednostkowo kosztów tego zadania, gdyż jest jednym z licznych innych zadań departamentu.

Ad 8

Zadania związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości służbowego nadzoru zwierzchniego nad działalnością komorników sądowych oraz samorządu komorniczego realizowane są w Wydziale do spraw Komorników Sądowych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Wskazać należy, że zakres uprawnień Ministra Sprawiedliwości związanych ze sprawowaniem nadzoru zwierzchniego nad działalnością komorników sądowych określony jest przede wszystkim przez art. 172 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1458), zwanej dalej „ustawą o komornikach sądowych”. Zgodnie z art. 172 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych, nadzór zwierzchni nad działalnością komorników Minister Sprawiedliwości sprawuje we własnym zakresie oraz za pośrednictwem prezesów właściwych sądów rejonowych, prezesów właściwych sądów okręgowych, prezesów właściwych sądów apelacyjnych, sędziów wizytatorów oraz osób, o których mowa w ust. 3. Z kolei zgodnie z ust. 2 tego przepisu uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości nad działalnością komorników obejmują:

- 1) zawieszanie komornika w czynnościach;
- 2) odwołanie komornika z zajmowanego stanowiska;
- 3) wszczynanie postępowań dyscyplinarnych;
- 4) podejmowanie lub zlecanie innym organom nadzoru administracyjnego podjęcia czynności, o których mowa w art. 168 ust. 1;
- 5) zawieszanie asesora lub aplikanta w czynnościach;
- 6) inne środki określone w przepisach prawa.

Warto wskazać, że wśród tych innych środków określonych w przepisach prawa możemy wymienić następujące przykładowe uprawnienia Ministra Sprawiedliwości: działanie jako oskarżyciel w postępowaniu dyscyplinarnym (art. 235 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych), składanie zażaleń na postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego przeciwko komornikowi (art. 244 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych), składanie odwołań od orzeczeń Komisji Dyscyplinarnej przy Krajowej Radzie Komorniczej (art. 252 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych), wykonanie prawomocnych orzeczeń co do kary wydalenia ze służby komorniczej (art. 260 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych), przyjmowanie lub odrzucanie sprawozdań Rzecznika Dyscyplinarnego wraz z uprawnieniem do fakultatywnego odwołania Rzecznika Dyscyplinarnego przed upływem kadencji oraz zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego (art. 237 ustawy o komornikach sądowych).

Ponadto, Minister Sprawiedliwości ma możliwość m.in. dokonania zmiany zastępcy komornika wyznaczonego przez właściwego prezesa sądu apelacyjnego (art. 46 ustawy o komornikach sądowych), może wnieść sprzeciw co do osoby zastępcy komornika (art. 47 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych), może żądać niezbędnych informacji dotyczących funkcjonowania samorządu komorniczego od organów samorządu komorniczego (art. 214 ust. 6 ustawy o komornikach sądowych), może zwrócić się do Krajowej Rady Komorniczej o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zakresu jej właściwości (art. 214 ust. 7 ustawy o komornikach sądowych), może znieść klauzulę „zastrzeżone” nadaną oświadczeniu majątkowemu komornika sądowego (art. 32 ust. 8 ustawy o komornikach sądowych).

W latach 2019-2024 za realizację m. in. wszystkich powyżej wymienionych uprawnień Ministra Sprawiedliwości odpowiedzialnych było:

- 1) 9 referentów w 2019 r.,
- 2) 9 referentów w 2020 r.,
- 3) 10 referentów w 2021 r.,
- 4) 10 referentów w 2022 r.,
- 5) 5 referentów w 2023 r.,
- 6) 5 referentów w 2024 r.

Ad 9

Zadania związane z zewnętrznym nadzorem administracyjnym nad działalnością administracyjną sądów powszechnych i wojskowych w zakresie wykonywania orzeczeń karnych i cywilnych, a także nad działalnością administracyjną sądów powszechnych w sprawach dotyczących wykonania orzeczeń i innych aktów prawnych w drodze egzekucji sądowej realizowane są przez następujące wewnętrzne komórki organizacyjne w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji: Wydział Wykonania Orzeczeń Karnych, Wydział do Spraw Wykonania Kar i Środków Nieizolacyjnych i Wydziału Egzekucji Sądowej.

Odpowiadając na pytanie w zakresie właściwości Wydziału Wykonania Orzeczeń Karnych, należy wskazać, że zgodnie z Wewnętrznym regulaminem organizacyjnym Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji, Wydział Wykonania Orzeczeń Karnych wykonuje zadania w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych oraz zwierzchniego nadzoru nad sądami wojskowymi w zakresie organizacji i działalności administracyjnej sądów wojskowych w sferze wykonania orzeczeń karnych. Stosownie do treści art. 9a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 poz. 334 ze zm.) zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością sądów sprawuje Minister Sprawiedliwości przez służbę nadzoru, którą stanowią sędziowie delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości. Wydział ten wykonuje zatem część ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości z zakresu zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych oraz zwierzchniego nadzoru nad sądami wojskowymi w zakresie organizacji i działalności administracyjnej sądów wojskowych. Zadania te realizowane są przez sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości. Podkreślić należy, że czynności te są jednym z wielu zadań realizowanych przez nich w ramach podziału obowiązków.

Z uwagi na charakter instytucji delegowania sędziego do wykonywania czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości (jest to instytucja czasowa), nie sposób określić, ilu sędziów w poszczególnych latach, wskazanych w Interpelacji, było delegowanych do Wydziału Wykonania Orzeczeń karnych. Liczba ta nie jest i nie była stała. Aktualnie w tym Wydziale zatrudnionych jest (w ramach delegowania) trzech sędziów (w tym Naczelnik). Ponadto wskazać należy, że zadania te wykonują również Dyrektor i Zastępca Dyrektora DWOiP.

W związku z realizacją ww. zadań nie ponoszono dodatkowych kosztów (np. zewnętrznych opinii, analiz, opracowań, podróży służbowych itp.).

Odpowiadając na pytanie w zakresie właściwości Wydziału do Spraw Wykonania Kar i Środków Nieizolacyjnych, uprzejmie informuję, że Wydział ten w ramach Wewnętrznego

regulaminu organizacyjnego Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji realizuje zadania w postaci sprawowania nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu dozoru elektronicznego, o którym mowa w art. 43b § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 911 j.t.), w tym monitoruje wpływ zmian prawnych na jego działanie oraz inicjuje działania w tym zakresie i definiuje wymagania dla tego systemu istotne dla prawidłowej realizacji zadań.

Oprócz tego zadania Wydział ma w zakresie obowiązków:

- wykonywanie zadań w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych oraz zwierzchniego nadzoru nad sądami wojskowymi w zakresie organizacji i działalności administracyjnej sądów wojskowych w sferze wykonania kar i środków nieizolacyjnych, w tym w szczególności:

- a) dokonywanie analiz przekazywanych przez prezesów sądów apelacyjnych informacji rocznych o działalności sądów,
- b) dokonywanie analiz przekazywanych przez sądy sprawozdań z wizytacji i lustracji wydziałów i sekcji wykonawczych sądów i w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby podejmowanie dalszych czynności nadzorczych,
- c) przygotowanie projektu ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych w zakresie wykonania kar i środków nieizolacyjnych;

- przygotowywanie projektów pism na podpis Ministra Sprawiedliwości w sprawach kierowanych do Prezydenta RP, Marszałków Sejmu i Senatu RP, Prezesa Rady Ministrów, ministrów i kierowników urzędów centralnych, Rzecznika Praw Obywatelskich, Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Prezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, w zakresie wykonania kar i środków nieizolacyjnych;

- sporządzanie projektów wystąpień Ministra Sprawiedliwości w Sejmie i Senacie, w zakresie wykonania kar i środków nieizolacyjnych;

- organizowanie narad nadzorczych, konferencji i szkoleń z prezesami sądów, z udziałem sędziów penitencjarnych i sędziów zajmujących się wykonaniem kar i środków nieizolacyjnych.

W Wydziale Wykonania Kar i Środków Nieizolacyjnych pracuje 5 osób, w tym Naczelnik Wydziału, dwóch sędziów, jeden referendarz i jeden pracownik służby cywilnej. Wszystkie te osoby w określonym zakresie realizują zadania w postaci sprawowania nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu dozoru elektronicznego, a oprócz tego wykonują pozostałe zadania regulaminowe, które wymieniono wyżej.

Wydział nie ponosił w latach 2019–2024 (ani też w żadnym innym czasie) kosztów realizacji zadań związanych z nadzorem merytorycznym nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu dozoru elektronicznego oraz monitorowania wpływ zmian prawnych na jego działanie, inicjowania działań w tym zakresie i definiowania wymagań dla tego systemu dla prawidłowej realizacji zadań.

Odpowiadając na pytanie w zakresie właściwości Wydziału Egzekucji Sądowej, uprzejmie informuję, że wyżej wskazane kategorie spraw w latach 2019-2024 prowadzone były w Wydziale Egzekucji Sądowej przez sędziów i referendarzy sądowych delegowanych do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości (w większości sędziowie plus, w zależności od okresu, 1 lub 2 referendarzy sądowych).

Liczebność osób prowadzących wymienione sprawy w poszczególnych latach, uwzględniając w tym naczelnika Wydziału, kształtowała się następująco:

- 2019 r. – 9 osób;
- 2020 r. – 9 osób (początek roku), 8 osób (od marca), 7 osób (od czerwca), 6 osób (od września);
- 2021 r. – 6 osób (początek roku), 7 osób (od marca), 6 osób (od lipca);
- 2022 r. – 6 osób (początek roku), 5 osób (od sierpnia), 4 osoby (od września);

- 2023 r. – 4 osoby (początek roku), 5 osób (od maja), 6 osób (od września);
- 2024 r. – 6 osób.

Ad 10

Zadania związane ze sprawowaniem przez Ministra Sprawiedliwości zwierzchniego nadzoru i nadzoru pedagogicznego nad okręgowymi ośrodkami wychowawczymi, zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich realizowane są w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji przez pięciu wizytatorów zatrudnionych w Wydziale do spraw Nadzoru nad Zakładami dla Nieletnich.

W odniesieniu do kosztów realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru nad okręgowymi ośrodkami wychowawczymi, zakładami poprawczymi i schroniskami dla nieletnich (dalej: zakłady dla nieletnich) należy wskazać, że Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji nie jest właściwą jednostką organizacyjną do udzielenia odpowiedzi w tym zakresie. Stanowisko to jest obowiązujące również w odniesieniu do kolejnych pytań dotyczących kosztów działalności związanej z nadzorem nad zakładów dla nieletnich oraz prowadzonymi postępowaniami, w tym postępowań awansowych nauczycieli zatrudnionych w tych placówkach.

W ramach nadzoru wykorzystuje się szeroki zakres narzędzi, obejmujący zarówno działania kontrolne, jak i analizę informacji i sprawozdań z działalności placówek. W ramach nadzoru realizowane są kontrole planowe i doraźne, lustracje placówek, rozmowy z nieletnimi i kadrą, badania ilościowe i jakościowe, kontrole dokumentacji oraz obserwacje prowadzonych zajęć na terenie placówek. W codziennej pracy stosuje się także rozmowy osobiste i telefoniczne oraz korespondencję mailową i tradycyjną. Ponadto organizowane są narady z kadrą zarządzającą – dyrektorami placówek.

Zgodnie z ustawą o nieletnich, nadzór obejmuje także wydawanie wytycznych i zaleceń, żądanie sprawozdań oraz rozpoznawanie skarg i wniosków. Placówki prowadzone przez

Ministra Sprawiedliwości podlegają również kontroli innych instytucji, w tym Najwyższej Izby Kontroli i Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur.

Ad 11

Sprawy związane z odwoływaniem, zawieszaniem w czynnościach oraz przenoszeniem komorników sądowych, a także przygotowywaniem obwieszczeń o wolnych stanowiskach komornika sądowego prowadzone są w Wydziale do spraw Komorników Sądowych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

W latach 2019-2024 Minister Sprawiedliwości odwołał ze stanowiska komornika sądowego:

- 1) w 2019 r. – 6 osób,
- 2) w 2020 r. – 4 osoby,
- 3) w 2021 r. – 7 osób,
- 4) w 2022 r. – 3 osoby,
- 5) w 2023 r. – 13 osób,
- 6) w 2024 r. – 6 osób.

W tym samym czasie Minister Sprawiedliwości zawiesił w czynnościach komornika sądowego:

- 1) w 2019 r. – 18 osób,
- 2) w 2020 r. – 11 osób,
- 3) w 2021 r. – 11 osób,
- 4) w 2022 r. – 11 osób,
- 5) w 2023 r. – 13 osób,
- 6) w 2024 r. – 6 osób.

W latach 2019-2024 r. Minister Sprawiedliwości przeniósł na stanowisko komornika sądowego do innego rewiru:

- 1) w 2019 r. – 14 osób,

- 2) w 2020 r. – 2 osoby,
- 3) w 2021 r. – 1 osoba,
- 4) w 2022 r. – 2 osoby,
- 5) w 2023 r. – 3 osoby,
- 6) w 2024 r. – 1 osoba.

Warto jednak na marginesie wskazać, że powyższe liczby nie oddają w pełni ilości postępowań prowadzonych we wskazanych przedmiotach w Ministerstwie Sprawiedliwości – nie wszystkie bowiem postępowania administracyjne kończą się wydaniem decyzji o odwołaniu komornika, przeniesieniu komornika bądź postanowieniem o zawieszeniu komornika w czynnościach. Przykładowo, część spraw zakończyło się umorzeniem postępowania administracyjnego lub odmową – czy to odwołania z zajmowanego stanowiska, czy to przeniesienia na stanowisko komornika sądowego do innego rewiru. Ponadto warto wspomnieć, że wykonywanie zawodu komornika może zakończyć się nie tylko wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska, ale również w inny sposób – przykładowo wskutek złożenia rezygnacji (wówczas powołanie na stanowisko komornika wygasa z mocy prawa).

W latach 2019-2024 za realizację m. in. wszystkich powyżej wymienionych uprawnień Ministra Sprawiedliwości odpowiedzialnych było:

- 1) 9 referentów w 2019 r.,
- 2) 9 referentów w 2020 r.,
- 3) 10 referentów w 2021 r.,
- 4) 10 referentów w 2022 r.,
- 5) 5 referentów w 2023 r.,
- 6) 5 referentów w 2024 r.

Ad 12

Sprawy związane z awansem zawodowym nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich

prorowadzone są przez pracowników Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji oraz przez ekspertów z listy MEN uczestniczących w pracach komisji awansowych. W zależności od rodzaju ścieżki awansu — prowadzonej na podstawie przepisów obowiązujących przed 2022 r. lub zgodnie z nowymi regulacjami — w komisjach uczestniczy dwóch albo trzech ekspertów. Wynagrodzenie dla eksperta biorącego udział w jednym posiedzeniu komisji wynosi 150 zł brutto.

W okresie od 2019 r. do końca 2024 r. przeprowadzono łącznie 152 postępowania dotyczące awansu zawodowego nauczycieli. W poszczególnych latach liczba postępowań przedstawiała się następująco: 47 postępowań w 2019 r., 29 w 2020 r., 18 w 2021 r., 23 w 2022 r., 20 w 2023 r. oraz 15 w 2024 r.

Szczegóły dotyczące awansu zawodowego nauczycieli określają przepisy ustawowe i wykonawcze – odpowiednio rozporządzenie z 2018 r. dla „starej” ścieżki oraz z 2022 r. dla „nowej”².

Ad 13

Sprawy związane z kierowaniem nieletnich do okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz z ich przenoszeniem prowadzone są przez Zespół Specjalistów, w którego skład wchodzi pedagog i psycholog – 2 osoby.

Statystyki dotyczące wydanych skierowań i przeniesień do zakładów dla nieletnich w latach 2019-2024 wskazują na istotne zróżnicowanie zarówno między poszczególnymi typami placówek, jak i w kolejnych latach. W 2019 r. do schronisk dla nieletnich skierowano 168 osób, odnotowując 14 przeniesień, natomiast do zakładów poprawczych trafiło 260 nieletnich oraz 31 razy dokonano przeniesień.

---

² Zob. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, Dz. U. z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620, 1019, 1160, 1188, 1189 i 1661; Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, Dz.U. z 2018 poz. 1574; Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 września 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, Dz.U. z 2022 poz. 1914.

W 2020 r. liczba skierowań do schronisk wyniosła 133, a przeniesień 6; do zakładów poprawczych skierowano 224 osoby, odnotowując 18 przeniesień.

W 2021 r. liczba skierowań do schronisk dla nieletnich wyniosła 138, a przeniesień 7, natomiast do zakładów poprawczych skierowano 218 nieletnich oraz wykonano 24 przeniesienia.

W 2022 r. obserwuje się wzrost liczby kierowanych do schronisk nieletnich – 158 skierowań i aż 109 przeniesień oraz do zakładów poprawczych - 208 skierowań i 136 przeniesień. Jednocześnie, w związku z utworzeniem z dniem 1 września 2022 r. okręgowych ośrodków wychowawczych, skierowano do tych placówek 171 nieletnich, a przeniesiono 3.

W 2023 r. do schronisk skierowano 135 osób 3 nieletnich przeniesiono, natomiast zakłady poprawcze przyjęły 154 nieletnich, odnotowując 46 przeniesień. Do okręgowych ośrodków wychowawczych skierowano w tym roku 590 osób, a przeniesiono 23.

W 2024 r. liczba skierowań do schronisk dla nieletnich wyniosła 144, a liczba przeniesień 11. Do zakładów poprawczych skierowano 121 osób, a 34 wychowanków przeniesiono. Okręgowe ośrodki wychowawcze przyjęły natomiast 678 nieletnich, odnotowując 34 przeniesienia.

Przedstawione dane obrazują wyraźny wzrost skierowań do OOW w latach 2023-2024, co pozostaje w bezpośrednim związku z reorganizacją sieci placówek dla nieletnich.

Zgodnie z art. 343 ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia tworzy, znosi i przekształca okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy i schronisko dla nieletnich. Według stanu na dzień 11 grudnia 2025 r. Minister Sprawiedliwości prowadzi:

- 16 okręgowych ośrodków wychowawczych,

- 12 zakładów poprawczych (w tym 5 połączonych ze schroniskiem)
- 7 schronisk dla nieletnich (w tym 2 samodzielne).

Ad 14

Sprawy związane z odpowiedzialnością dyscyplinarną komorników sądowych oraz aplikantów i asesorów komorniczych realizowane są w Wydziale do spraw Komorników Sądowych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Postępowania dyscyplinarne komorników sądowych prowadzone są przez Rzecznika Dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Komorniczej oraz przez Komisję Dyscyplinarną przy Krajowej Radzie Komorniczej – i organy te prowadzą dokładne statystyki w zakresie prowadzonych postępowań w poszczególnych latach. Minister Sprawiedliwości zasadniczo realizuje swoje uprawnienia w toczących się postępowaniach dyscyplinarnych poprzez składanie zażaleń od postanowień Rzecznika Dyscyplinarnego oraz wnoszenie odwołań od orzeczeń Komisji Dyscyplinarnej.

W latach 2019-2024 za realizację m. in. wymienionych uprawnień Ministra Sprawiedliwości odpowiedzialnych było:

- 1) 9 referentów w 2019 r.,
- 2) 9 referentów w 2020 r.,
- 3) 10 referentów w 2021 r.,
- 4) 10 referentów w 2022 r.,
- 5) 5 referentów w 2023 r.,
- 6) 5 referentów w 2024 r.

Ad 15

Zadania związane z odpowiedzialnością dyscyplinarną zawodowych kuratorów sądowych realizowane są w Wydziale Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

W latach 2019-2024 Wydział Kurateli (będący wewnętrzną komórką organizacyjną Departamentu Nadzoru Administracyjnego, a następnie Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji w Ministerstwie Sprawiedliwości) zajmował się obsługą sądu dyscyplinarnego II instancji dla zawodowych kuratorów sądowych działającego przy Ministrze Sprawiedliwości, na podstawie art. 54 ust. 2 u.k.s. w brzmieniu obowiązującym do dnia 4 kwietnia 2025 r. W dniu 5 kwietnia 2023 r. weszła bowiem w życie ustawa o zmianie ustawy o kuratorach sądowych z dnia 1 grudnia 2022 r., która zmieniała zasady prowadzenia postępowań dyscyplinarnych w ten sposób, że:

- 1) w sprawach dyscyplinarnych kuratorów zawodowych w drugiej instancji orzekają sądy okręgowe (art. 1 pkt 45 lit. a ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych z dnia 1 grudnia 2022 r.);
- 2) postępowanie dyscyplinarne wszczęte i niezakończone prawomocnym orzeczeniem przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej toczy się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 7 ust. 1 o zmianie ustawy o kuratorach sądowych z dnia 1 grudnia 2022 r.).

Aktualnie w Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone jest jedno niezakończone postępowanie sądu dyscyplinarnego II instancji dla zawodowych kuratorów sądowych działającego przy Ministrze Sprawiedliwości.

Nie sposób wycenić jednostkowo kosztów wykonywanych przez pracowników czynności w przedmiotowych sprawach, gdyż zadanie to było i jest jednym z licznych innych zadań wykonywanych w departamencie, w którym pracownicy ci pracują.

Liczbę postępowań prowadzonych w poszczególnych latach oraz liczbę osób prowadzących przedmiotowe sprawy przedstawia poniższa tabela:

ROK	LICZBA POSTĘPOWAŃ	LICZBA OSÓB PROWADZĄCYCH SPRAWY
2019	9	4
2020	6	4

2021	2	1
2022	3	1
2023	6	1
2024	1	1

Ad 16

Sprawy dotyczące udzielania urlopu dla poratowania zdrowia kuratorom zawodowym prowadzone są w Wydziale Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Liczba osób prowadzących sprawy dotyczące udzielania przez Ministra Sprawiedliwości urlopu dla poratowania zdrowia kuratorom zawodowym, na podstawie art. 17 u.k.s. w latach 2019-2024:

- 1) w 2019 r. – 7 osób,
- 2) w 2020 r. – 4 osoby,
- 3) w 2021 r. – 4 osoby,
- 4) w 2022 r. – 5 osób, 5) w 2023 r. – 2 osoby,
- 6) w 2024 r. – 2 osoby.

Obecnie prowadzeniem tej kategorii spraw w Wydziale Kurateli zajmują się 2 osoby. Koszty związane z procedowaniem spraw dotyczące udzielania urlopu dla poratowania zdrowia kuratorom zawodowy mieszczą się w ogólnych kosztach funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości i nie są rozliczane jednostkowo.

Liczba udzielonych przez Ministra Sprawiedliwości urlopów dla poratowania zdrowia w latach 2019 – 2024:

- 1) w 2019 r. – 22,
- 2) w 2020 r. – 14,
- 3) w 2021 r. – 15,
- 4) w 2022 r. – 17,
- 5) w 2023 r. – 14,

6) w 2024 r. – 18.

Ad 17

Sprawy związane z przenoszeniem kuratorów zawodowych na ich wniosek pomiędzy okręgami i apelacjami sądowymi oraz dotyczące przydzielania uwolnionych etatów kuratorów zawodowych prowadzone są w Wydziale Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Częściowo odpowiedź na to pytanie została już udzielona w pierwszym pytaniu. Należy przyjąć, że w latach 2019-2024 sprawy związane z przenoszeniem kuratorów zawodowych na ich wniosek pomiędzy okręgami i apelacjami sądowymi oraz dotyczące przydzielania uwolnionych etatów kuratorów zawodowych prowadziło nie więcej niż 2-3 pracowników Wydziału Kurateli. W tym miejscu należy wyjaśnić, że u.k.s. nie przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości prawa do wygaszania i przekształcania uwolnionych etatów kuratorów zawodowych (zob. art. 42a u.k.s.).

Koszty związane z realizacją przedmiotowego zadania mieszczą się w ogólnych kosztach funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości i nie są rozliczane jednostkowo. Uprzejmie informuję, że takich przeniesień i zmian etatowych było w:

- 1) 2019 r. – 60;
- 2) 2020 r. – 48;
- 3) 2021 r. – 34;
- 4) 2022 r. – 25;
- 5) 2023 r. – 45;
- 6) 2024 r. – 36.

Ad 18

Akademii Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie nadzoruje Podsekretarz Stanu Maria Ejchart, sprawująca stałe zastępstwo Ministra Sprawiedliwości w sprawach wykonywania zadań wynikających z nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad Akademią Wymiaru

Sprawiedliwości w Warszawie oraz wynikających ze stosunku służbowego funkcjonariuszy pełniących w niej służbę.

W ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nad uczelnią Służby Więziennej (Akademią Wymiaru Sprawiedliwości) zadanie sprawowanie nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem Akademii Wymiaru Sprawiedliwości, należące obecnie do zakresu właściwości Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji w Ministerstwie Sprawiedliwości, realizuje wewnętrzna komórka organizacyjna (Zespół do spraw Akademii Wymiaru Sprawiedliwości), w której zatrudniony jest jeden pracownik. Bezpośredni nadzór nad pracą tego Zespołu sprawuje Drugi Zastępca Dyrektora Departamentu.

W zakresie dotyczącym rocznych kosztów realizacji tych zadań w latach 2019-2024 wskazać natomiast należy, że Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji w związku ze zmianami organizacyjnymi w Ministerstwie Sprawiedliwości przejął zadanie sprawowanie nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem Akademii Wymiaru Sprawiedliwości dopiero w drugiej połowie roku 2024 (tj. w lipcu 2024 r.), wcześniej należało ono do właściwości innego departamentu (Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich).

Ad 19

Wydział do Spraw Wykonania Kar i Środków Nieizolacyjnych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji w ramach Wewnętrznego regulaminu organizacyjnego Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji realizuje zadania w postaci sprawowania nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu dozoru elektronicznego, o którym mowa w art. 43b § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy, w tym monitoruje wpływ zmian prawnych na jego działanie oraz inicjuje działania w tym zakresie i definiuje wymagania dla tego systemu istotne dla prawidłowej realizacji zadań. W Wydziale Wykonania Kar i Środków Nieizolacyjnych pracuje 5 osób, w tym Naczelnik Wydziału, dwóch sędziów, jeden referendarz i jeden pracownik służby cywilnej. Wszystkie te osoby w określonym zakresie realizują zadania w postaci sprawowania

nadzoru merytorycznego nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu dozoru elektronicznego, a oprócz tego wykonują pozostałe zadania regulaminowe, które wymieniono wyżej.

Wydział nie ponosił w latach 2019–2024 (ani też w żadnym innym czasie) kosztów realizacji zadań związanych z nadzorem merytorycznym nad funkcjonowaniem i rozwojem systemu dozoru elektronicznego oraz monitorowania wpływ zmian prawnych na jego działanie, inicjowania działań w tym zakresie i definiowania wymagań dla tego systemu dla prawidłowej realizacji zadań.

Od 2019 r. do 2024 r. rozszerzono stosowanie dozoru elektronicznego. W 2019 r. możliwe było udzielenie skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku, a nie zachodziły warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu karnego. Od 31 marca 2020 r. możliwość udzielenia zezwolenia rozszerzono wobec skazanego, któremu orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a od 1 stycznia 2023 r. wobec skazanego, któremu orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy albo wobec skazanego, któremu orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze niższym niż 3 lata i któremu do odbycia w zakładzie karnym pozostała część tej kary w wymiarze nie większym niż 6 miesięcy.

Ad 20

Zadania Ministra Sprawiedliwości związane z europejskimi nakazami aresztowania realizowane są w Wydziale Wykonania Orzeczeń Karnych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Aktualnie w Wydziale Wykonania Orzeczeń Karnych dwóch pracowników merytorycznych obsługuje sprawy związane stricte z europejskimi nakazami aresztowania – w zakresie swoich obowiązków służbowych. Są to osoby delegowane z sądów (referendarz sądowy oraz asystent sędziego). Podkreślić należy, że prowadzenie spraw związanych

z europejskimi nakazami aresztowania jest jedynie częścią zadań realizowanych przez ww. pracowników. Zadania te są wypadkowo realizowane również przez innych pracowników merytorycznych, a ponadto również przez pracowników obsługi kancelaryjnej (są to takie czynności jak: przyjmowanie, rejestracja korespondencji wpływającej z m.in. z sądów, wysyłka korespondencji, wykonywanie innych czynności administracyjno-biurowych). W związku z realizacją ww. zadań nie ponoszono dodatkowych kosztów (np. zewnętrznych opinii, analiz, opracowań, podróży służbowych itp.).

Jeżeli chodzi o liczbę spraw związanych z europejskimi nakazami aresztowania, w Wydziale Wykonania Orzeczeń Karnych zarejestrowano odpowiednio: w roku 2019 – 2128 spraw, w roku 2020 – 1798 spraw, w roku 2021 – 1577 spraw, w roku 2022 – 1733 sprawy, w roku 2023 – 1510 spraw, w roku 2024 – 1559 spraw.

Ad 21

Zadania związane z wystąpieniami polskich oraz zagranicznych organów dotyczących przekazania wykonania kary pozbawienia wolności realizowane są w Wydziale Wykonania Orzeczeń Karnych w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Aktualnie w Wydziale Wykonania Orzeczeń Karnych jeden pracownik merytoryczny (referendarz sądowy, delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości, który również zajmuje się obsługą spraw dotyczących ENA) obsługuje sprawy związane stricte z przekazywaniem wykonania kary pozbawienia wolności. Podobnie jak w przypadku ENA, wskazana kategoria spraw, jest jedną z wielu czynności wykonywanych przez niego w ramach podziału pracy w tym Wydziale. Ponadto zadania te częściowo wykonywane są przez innych pracowników merytorycznych oraz pracowników obsługi kancelaryjnej (analogicznie do spraw dotyczących europejskich nakazów aresztowania). W związku z realizacją ww. zadań nie ponoszono dodatkowych kosztów (np. zewnętrznych opinii, analiz, opracowań, podróży służbowych itp.).

Jeżeli chodzi o liczbę spraw związanych z przekazywaniem wykonania kary pozbawienia wolności, w Wydziale I zarejestrowano odpowiednio: w roku 2019 – 405 spraw, w roku 2020 – 312 spraw, w roku 2021 – 282 sprawy, w roku 2022– 277 spraw, w roku 2023 – 345 spraw, w roku 2024 –313 spraw.

Ad 22

Czynności wykonywane przez Wydział do spraw Służby Więziennej, w związku z podległością Służby Więziennej Ministrowi Sprawiedliwości, są elementem administracyjnej działalności Ministerstwa Sprawiedliwości jako instytucji pomocniczej Ministrowi Sprawiedliwości. Wydział do spraw Służby Więziennej realizuje określone zadania w ramach Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji, który stanowi jedną z komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości. W efekcie koszty, o których mowa w zagadnieniu nr 22 interpelacji, wpisują się w ogólny koszt administracyjnego funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości.

Uprzejmie przedkładam tabelaryczne zestawienie stanu osobowego Wydziału do spraw Służby Więziennej w latach 2019-2024.

Forma zatrudnienia	Stan osobowy Wydziału do spraw Służby Więziennej, wg stanu na:					
	01.01.2019r.	01.01.2020r.	01.01.2021r.	01.01.2022r.	01.01.2023r.	01.01.2024r.
pracownicy	4	4	4	2	3	5
Funkcjonariusze SW	5	5	5	7	4	4
funkcjonariusz SKW	1	1	1	1	0	0
Razem:	10	10	10	10	7	9

Ad 23

Zadanie polegające na obsłudze prac Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym realizowane jest w Wydziale Kurateli w Departamencie Wykonania Orzeczeń i Probacji.

Zarówno obecnie, jak i w całym analizowanym okresie, tj. w latach 2019-2024, obsługa prac Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym była i jest zapewniana przez jedną osobę. Jednocześnie należy zaznaczyć, że we wskazanym okresie zmieniały się osoby, które zapewniały tę obsługę. Koszty związane z obsługą prac Rady Głównej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym mieszczą się w ogólnych kosztach funkcjonowania Ministerstwa Sprawiedliwości i nie są rozliczane jednostkowo.

Łączę wyrazy szacunku

Maria Ejchart

Podsekretarz Stanu

Podsekretarz Stanu Maria Ejchart

/podpisano elektronicznie/